

Bevezető

Rendülhetetlenül itt a tavasz. Gyönyörű virágba borult falunk és környéke. Az áprilisi szeszélyes időjárás próbára tette a nyiladozó természetet. Tavasszal a falunkban elkezdődött a tavaszi zsongás. Egyre több program zajlott a faluban, melyek színesítették falunk kulturális életét. Köszönetet szeretnénk mondani minden szervezőnek.

Ez a tavasz rendhagyóan indult. Felpezsgett az élet. Az elkezdődött változások a faluban és Szlovákiában szinte visszafordíthatatlanok. Talán mindkettő felébred hosszú téli álmából. Ennek bizonyítéka Szlovákia elnökválasztása, reménykedhetünk az új köztársasági elnök nagyobb bizalmában a magyar kisebbség iránt a Felvidéken. Május 24 – én ismét választhatunk az Európai Unióba küldötteket. Minél többen megyünk szavazni a magyar képviselőjelöltekre, annál nagyobb

esélyünk van arra, hogy a szlovák megkérdőjelezhetően igazságos rendszer felett biztonságot találjunk, uniós képviselőten keresztül. Erre remek példa Malina Hedvig ügye, aki európai uniós jogorvoslatot nyert szlovák nacionalista erőkkkel szemben.

Fontos esemény lesz még kicsi falunk életében az őszi helyhatósági és parlamenti választások. Össze kell fognunk ismét, a faluban új falufejlesztési és gazdasági programot kell kidolgozni. Ez a folyamat már elkezdődött. A Baross Gábor Felvidéki Fejlesztési Terv bemutatásával és megvitatásával Csicsó bekerülhet a régiós falufejlesztések áramlatába. Ez csakis a jövőbeli összefogásunkon múlik. Elkezdődött egy közös gondolkodás faluvállalat létrehozásában, melyen keresztül új munkahelyek jöhetnek létre.

Tegyünk közösen a szebb jövőnk érdekében!

CSALÁDI MAJÁLIS 2014. május 1. – Csicsó - Főtér

- 9.00 – Családi futóverseny
- 10.30 – Oucha fúvószenekar és majorettek fellépése
- 11.30 – Családi játszóház
- 13.00 – „Csicsói bukti” – kóstolgatás és kiértékelés

**Egész idő alatt kézműves
kirakodóvásár
és eszem-iszom!**

**Mindenkit szeretettel
várunk a Főtérre!!!**

Tartalom

Bevezető	1
Családi majális	1
Április 11. – Nárciszok napja	2
Baross Gábor Terv bemutatása Csicsón ...	2
Kárpát Régió Üzleti Hálózat	2
Éljen május elseje!	3
Medvehagyma	3
Csicsói emberek	4
Mécs László*: A királyfi három bánata	5
A csicsói halászat története 2.	6
Ifjú tehetségek bemutatkozása	7
Május – Ikrek Hava	8
VIII. Borfesztivál	8
Június – Rák Hava	9
Kempo Klub	9
Mutogatós játék	10
Én táncolnék veled.....	10
Feledésbe merülő vallási hagyományaink. .	11
Rejtvény	12
Recepttár - A sokoldalú lepényről	12

Április 11. – Nárciszok napja

A Kantha Dóra Alapítvány szervezésében minden évben ezen a napon a Gáspár Sámuel Alapiskola diákjai a délelőtti órákban a forgalmasabb helyeken nárciszokat osztogatnak. Ezzel hívják fel az emberek figyelmét, hogy adakozzanak a rák elleni kutatásokra. Idén 645 €-t sikerült begyűjteni közösen Füss és Kolozs néma községekkel. A pénzt a Pozsonyi Rákellenes Liga kapja meg. Köszönet a diákoknak és az adakozóknak, akik megmutatták, hogy ezen a napon a szavak feleslegesek, tettekre van szükség.

Baross Gábor Terv bemutatása Csicsón

A felvidéki Csicsó községben 2014. április 9-én került bemutatásra és megvitatásra a Baross Gábor Felvidéki Fejlesztési Terv immár 16. alkalommal. A rendezvényen részt vettek Alsó-csallóközi polgármesterek, valamint a térség magángazdái, illetve vállalkozói.

A megnyitót követően Farkas Iván tartotta meg előadását átfogó képet adva a Baross Gábor Tervről, majd Bödök Károly mutatta be a Szakképzés és humánerőforrás, illetve a Forrásháttér megteremtése pénzügyi szolgáltatók számára c. alfejezeteket. Csírai Attila felvázolta a felvidéki földtulajdoni viszonyokat, törvényi változásokat, valamint a lehetséges megoldásokat. Varga Péter a felvidéki mezőgazdasági helyzetképet ismertette részletesen, illetve megoldásokat, gyakorlati javaslatokat mutatott be a hallgatóságoknak. Horváth Csaba a környezetvédelem-iparág helyzetéről beszélt.

A beszámolók után a hallgatósággal nyílt, konstruktív vita folyt a Baross Gábor Terv kiegészítésével kapcsolatban.

Forrás: www.crbnet.eu

Csicsói Hírmondó -

Csicsó kéthavi rendszerességgel megjelenő ingyenes lapja. Köszönjük mindenkinek aki az újságunk szerkesztésében részt vett. Szeretnénk mindenkit arra buzdítani, hogy leírja gondolatait és megossza másokkal. Ezzel is színesítve csicsói közösségünk életét.

Külön köszönet: Nagy Amáliának, Androvics Adriannának, Bödök Károlynak, Nagy Olgának, id. Bödök Dénesnek, Nagy Géznak, Gáspár Sámuel alapiskola diákjainak.

ISSN 1339-5300

Kamaráti o.z. - Baratok p.t.

946 19 Čičov, Petőfiho 79, Slovakia

Elérhetőség: info@csicso.eu, www.csicso.eu

Kárpát Régió Üzleti Hálózat

Globalizálódó gazdasági világunkban szükség van az összefogásra Kelet – Közép Európában. Ezért a Magyarországi Nemzetgazdasági Minisztérium, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara és a Nemzeti Külgazdasági Hivatal stratégiai szövetségben kiépítette a Kárpát Régió Üzleti Hálózatot, melyet a Kárpát Régió Üzleti Hálózat Zrt. működtet.

Szlovákiában Dunaszerdahelyen és Kassán alakították ki. A dunaszerdahelyi iroda vezetője Bödök Károly. Az iroda elérhetősége: 92901 Dunaszerdahely, Alžbetinské námestie 1203. Tel: +421 948 997 749. www.crbnet.eu. Amennyiben szükség van segítségre, vállalkozása növekedésében, kérem, keresse bizalommal irodáinkat.

Forrás: www.crbnet.hu

Éljen május elseje!

Kinek mit jelent ez a felkiáltás. Nekem a régi május elsejei felvonulások jutnak eszembe, amikor reggel korán, azaz 6 órakor megszólalt a hangszóró. Indulókkal ébresztettek bennünket és mindenkit hívtak a felvonulásra. Én még élénken emlékszem a csicsói kastélyparkban a lampionos felvonulásra is. Kisiskolás voltam és a neves nap előtt krepp papírból lengetőt készítettünk, a lampionokba meg gyertyát raktunk. A Rózsa-dombnál volt a nagy találkozó, odaállítottak bennünket és lengetni kellett, meg üdvözölni az akkor éppen kiküldött kommunista pártvezért. Volt szavazat, ének meg beszéd, arról, hogy a szövetkezet hogyan teljesítette az akkor éppen aktuális öt éves tervet. Mire beesteledett addigra meggyújtottuk a lampionokat is. Gyerekeffel ennek örültünk a legjobban. Május elsejét megelőző napon fel kellett díszíteni az osztályt. Az ablakokba békegalamb és szovjet, valamint csehszlovák zászló került. Ilyenkorra általában már kezdett nyílni az orgona, hát a felvonulásra azt is vittünk magunkkal. Később mikor felsőbb osztályba kezdtem járni, akkor minden osztályban volt vörös sarok, ahol a nagy szovjet kommunista vezetőkön kívül kitettük Jurij Gagarin, Valentyna Tyereskova, Gustáv Husák és Ludvík Svoboda képeit, és ilyenkor virágot helyeztünk el a sarokban. Természetesen az osztályban meg volt határozva a felelős azért, hogy a tabló mindig puccparádében legyen. Talán hatodikos lehettem, amikor már Nemesócsára kellett mennünk manifesztrálni. Reggel 7-kor indult az autóbusz. 8 órakor már kint toporogtunk a futballpályán, ha esett az eső, ha sütött a nap, ha fúj a szél. Nekünk mindig kellett menni. Vittük a zászlót, énekelni is kellett és szépen menetelni, mint a katonáknak. Hát nem tudom, hogy a mai gyerek ezt hogyan csinálná végig. Mert én úgy veszem észre, hogy minden iskolai ballagáson, ami kb. két óráig tart, általában rosszul lesz egy gyerek, mert nem tud a lábán megállni két órát. Nekünk kellett. Senkinek nem szabadott még piszenni sem, főleg akkor nem, amikor a nagyvezér beszédet mondott. És milyen hosszan mondta és milyen rövidet! (Itt arra gondolok, hogy a tartalma nem volt lényeges.) Aztán amikor Nagymegyerre kezdtem járni, ott sem maradhattam ki a felvonulásból. Akkor sem, amikor már dolgoztam a nemesócsai cipőgyárban. Talán a 80-as évek közepétől már érezhető volt a változás, mert már nem kellett katonás rendbe állni. Jutalmat is kapott az, aki részt vett a felvonuláson. A végén több finomságot, úgymint banánt, nanukot (mi így neveztük a jégkrémet) friss kenyeret lehetett vásárolni a felvonulás után a kultúrház mellett. És hát volt finom sült kolbász, virsli, szafaládé. (Most is számban érzem az ízét, nem olyan volt, mint a mostani. Húsból készült nem szójából.) Utána ihattuk a krakedlit, vagyis málnát. Szólt a fúvószenekar, igazi majális hangulat uralkodott a parkban. Visszatérve a május elsejéhez, úgy gondolom, nekünk a felvonulás gyermekszemmel nézve élmény volt. Szépen felöltöttük magunkra a pionír-ruhánkat, megkötöttük a pionír-nyakkendőt. Megjegyzem, még így is jobban néztünk ki, mint mostanában a fiatalok, akik a tanévnyitón pólóban és farmerben jelennek meg. Ak-

kor az a világ volt, nem tehetünk ellene semmit. Az áradat sodort magával bennünket. A felvonulási cirkusz már nem hiányzik, de a majális hangulata igen. Kár, hogy elmaradtak a májusfa-állítási szokások is. A tömegeket megmozgató dolgok kimentek a divatból. Talán ez a nap volt az, amikor mindenki letette a szerszámot és eltette a munka ünnepét. Nem dolgoztunk, az üzletek zárva voltak, mindenki kint volt a szabadban, hallgattuk a fúvószenekart, felléptek a néptáncosok. Egyszóval, igazi népiünnepély volt. Ingyen!!! Talán a hangulata hiányzik, talán a nyüzsgés, nem tudom. De az biztos, hogy a mai fiatalság sajnálhatja, hogy nem lehet igazi majálisban része.

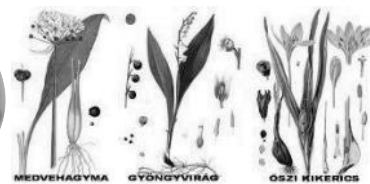
2014 áprilisa
Androvics Adrianna

Bizony, ilyen szépen álltunk órákig. Csicsói Magyar Tanteremtő Alapiskola pionírcsapata, 1960-as évek

Medvehagyma

Kedvező időjárás mellett, március második felében már megtalálható. Nagy zöld levelei hasonlóak a gyöngyvirághoz. Erős, jellegzetes illatáról biztosan fel lehet ismerni. A vizes, nyirkos, árnyékos helyeket kedveli, ahol a levelei még nagyobbra nőnek. Népi gyógyászatban felső légúti megbetegedések esetén használják. Magas a C-vitamin tartalma. Étvágyunkat javítja, vértisztító. Utóbbi esztendőben nagyon kedvelt tavaszi eledel is készülnek belőle. Medvehagymaleves, medvehagymás pogácsa, lepények. Csak a fantáziánk szabhat határt az ízek kavalkádjának.

Csicsói emberek

Décsiné Vendégh Etel 1918-1992, okleveles szülész. A Semmelweis Orvostudományi Egyetemen szerzett oklevelet. 50 éven át végezte munkáját a csicsói orvosi körzetben. Az indexében-tanulókönyvében, ezeket a neveket olvastam: Szentágothai János professzor, Balazsovjech doktor, a mi öreg orvosunk. Természetesen, amikor Etel nénit vizsgáztatták, még fiatal orvosok voltak. Etel néninek szigorú, katonás modora volt. Lehet, emiatt néhányan nem kedvelték. Szakértelmét, segítőkészségét azonban mindenki elismerte. Hivatását odaadással végezte. Nemcsak a szülőasszonyokról, kismamákról és a csecsemőkről gondoskodott példásan, hanem ha tudott, mindenkinek segített, aki hozzáfordult. De tudta, meddig érnek a képességei, mikor kell orvoshoz fordulni. Nekünk szomszédunk volt. Hálás vagyok neki, hogy gondoskodó figyelmében részesített. Különösen pedig azért vagyok neki hálás, mert tisztelte szüleim igyekezetét, ahogyan bennünket, – három, és ebből két sérült gyermeket - nevelték. Mindig számíthattunk a segítségére, tanácsaira. Mi is tiszteltük, szerettük őt.

Csicsónak az 1950-es évek végéig nem volt saját orvosa. Bábaasszonyai (asszonyságnak szólították őket) viszont mindig voltak, akik a hivatásuknak éltek és minden rászoruló beteget elláttak, ha tudtak. Etel néni időben az utolsó volt közülük.

Az orvosi rendelő előtt 1970-es évek:

Molnár Tibor mentős,

Dr. Snoha Štefán általános orvos,

Dr. Bartha Zoltán fogorvos, Csicsó Janka-nővér az ált. orvos nővére, Molnár Marika védőnő, Nyitrai Juliska takarítónő, Décsi Etel okleveles szülész

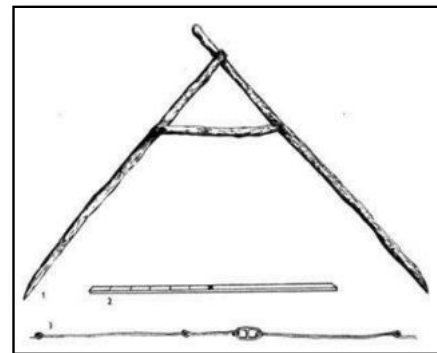

Ennek a történetnek, amit itt leírok, magam voltam szem és fültanúja az 1960-as évek végén. Még nem voltam tíz éves, de megragadt bennem az emléke.

Apámról Nagy Imréről szól és „cukros” Nagy Józsirol. A „cukros” Nagy család élénk fantáziával volt megáldva. Vagy megverve? A szülők fiatalon meghaltak, a (fél)testvérek, Icuka és Józsi öngyilkosok lettek. Mindnyájan a csicsói temetőben vannak eltemetve. Ahogy apám is, már rég. Nyugodjanak békében.

Józsi fiatal fiú volt, árva, a földműves szövetkezetben dolgozott azokban az években.

Apám csoportvezető volt és tavasszal ő mérte ki a tagoknak a háztáji földeket, itt tagföldnek nevezték, és a szövetkezeti földet. A cukorrépat, marharépat egyelésre, kapálásra, és a kukoricát*. Ölmérővel mért, „öreg A”-nak is hívták, mert így nézett ki. Nagyjából 1,90 méter (pontosabban 1,896 méter = 1m89cm6mm, a szántó föld vagy más mezőgazdaságilag hasznosítható területek meghatározására szolgáló nem hivatalos, népi mértékegység) a fesztávolsága. A kimért földeket a szélén karókkal jelölte.

A karókat az asztalosműhelyben készítették. Tintaceruzával írta rá a neveket. Télen a karókat beszédtek, a következő évben megint felhasználták.

Egy délután megjelent nálunk Józsi. Ketten voltunk otthon apámmal. Imre bácsi, szólította meg apámat. Kéréssem lenne. Az én karómra azt írja, hogy J23. Jól van Józsi, ha ez a kívánságod, úgy lesz.

Ehhez kell tudni, mi az a J23. Abban az időben mindenki tudta: J23, Kloss kapitány fedőneve volt a Kockázat c. filmsorozatból. Mikor elment, apámmal egymásra néztünk és nagyon meg voltunk hatódva. Apám rászolgált a bizalomra. Józsi, amíg a szövetkezetben dolgozott, J23 fedőnév alatt hósként kapálta a kukoricát, egyelte a répat.

A kimérés eleinte névsor szerint történt. Mivel néhányan elégedetlenek voltak, később sorszámot húztak a tagok, és eszerint mérték ki a földeket. A cukor- és marharépa egyelése, kapálása, kukoricakapálás családi tevékenység volt. A gyerekeket is bevonták a munkákba. A cukorrépa után cukrot kaptak a tagok. Az egyelést-kapálást ellenőrizték, a késlekedőket figyelmeztették, ehhez mérték cukoradagjukat. Ősszel pedig törték a kukoricát, lovas kocsival, esetleg traktorral hazaszállították. Örömteli esemény volt, amikor apánk elvitt minket a JRD belső major-

jába (az iskola helyén volt), a lóistállóhoz, hogy onnan kocsival menjünk a határba a kukoricáért. Apánk vagy maga hajtotta a lovakat, vagy legtöbbször Lad bácsi, aki kocsis volt, nekünk a legkedvesebb. Ismert és népszerű kocsis volt, főleg a gyerekek körében, Mészáros Kálmán bácsi. Ő sokat járt lovas kocsijával a falu utcáin. Ilyenkor a gyerekek, ha megengedte, de néha akkor is, ha nem, felkapaszkodtak a kocsijára. Élmény volt, amikor a lovait fürdette a házuk előtti Tóban. Otthon aztán összegyűlt a család, szomszédok, és fosztották a kukoricát (A kukoricacsöveket „megfosztották” a csuhéjától. A szép csuhékat különrakták, a téli szatyorfonáshoz.), késő éjjelig is, amíg nem végeztek. A gyerekek füleltek, hallgatták a felnőttek, öregek meséit, katonatörténeteit.

Később ezeket a munkákat fokozatosan géppel végzett munka váltotta fel.

Várady Pál 1918-1990

Nagy Imre 1919-1978,

1966-1967, az épülő panelházak mögött

Ravaszlik Erecs-Szapárka-Vörösdomb Csicsó

1965, Árvíz idején a községháza előtt, itthon maradtak egy csoportja: Balról hátsó sor: id.Bödök Vilmos, Nagy Lajos dohányos, rendőr, MUDr. Snoha Stefan, rendőr, Belák Lajos, rendőr, Gógh Károly alsó sor: Livinka Stefan - HNB elnök, Riedlmayerné Belák Margit, Szűcs Rezsóné Fél Ilonka, Mészáros Pál kocsmáros, Mészáros Pálné Bödök Sári, Riedlmayer János EFSz elnök, idősebb Gyóry István cipész, Katona József - Stüll, Szabó Gyula hentes

Nagy Amália

Mécs László*: A királyfi három bánata

Amikor születtem, nem jeleztek nagyot
messiás-mutató különös csillagok,
csak az anyám tudta, hogy királyfi vagyok.
A többiek láttak egy síró porontyot,
de anyám úgy rakta rám a pólyarongyot,
mintha babusgatná a szép napkorongot.
Maga adta nekem édessége tejjét,
úgy ajándékozta anyasága tejét,
hogy egyszer földnek bennem kedve teljék.
Isten tudja, honnan, palástot kerített,
aranyos palástot vállamra terített,
fejem fölé égszín mosolygást derített.
Ma is úgy foltozza ingemet, ruhámat,
ma is úgy szolgál ki, főzi vacsorámat,
mint királyi ember királyi urának.
Amerre én jártam, kövek énekeltek,
mert az édesanyám izent a köveknek,
szíve ment előttem előre követnek.
Amíg ő van, vígan élném a világom,
nem hiányzik nekem semmi a világon,
három bánat teszi boldogtalanságom.
Az egyik bánatom: mért nem tudja látni
egymást a sok ember, a sok-sok királyfi,
úgy, ahogy az anyjuk tudja őket látni?
másik bánatom: hogyha ő majd holtan
fekszik a föld alatt virággá foszoltan,
senki se tudja majd, hogy királyfi voltam.
Hogyha minden csillag csupa gyémánt volna,
minden tavaszi rügy legtisztább gyöngy volna:
kamatnak is kevés, nagyon kevés volna.
Hogyha minden folyó lelkemen átfolyna
s ezer hála-malom csak zsoldárt mormolna,
az én köszönetem így is kevés volna.
Hogyha a föld minden színmézét átadom,
az ő édességét meg nem hálálhatom,
ez az én bánatom, harmadik bánatom.

*Hernádszentistván-Kassa, 1895. január 17. – Pannonhalma, 1978. november 9. magyar premontrei szerzetes, költő, lapszerkesztő.

A csicsói halászat története 2.

Nagy Géza gyűjtéséből. Adatközlő idős Kolocsics Mihály (1933-2000)

a) Volt-e a községben (vagy még ma is megvan) olyan folyó vagy állóvíz, amely alkalmas volt halászatra?

Csallóköz pár évszázaddal ezelőtt, apró erek összeviszafolyó Duna-ágakkal megszagatott terület, mondhatnánk szigetsoport volt. A gyakori árvizek olykor temettek be kisebb-nagyobb ereket, ugyanakkor kialakítottak újabb és nagyobb vízterületeket. Annak ellenére, hogy az árvizek gyakorisága és a talajvízszint is lényegesen csökkent, a folyóágak mégsem tűntek el teljes mértékben. Némelyikük községünk határában még ma is csörgedező kis patak, vagy buja vizenővénnyel benőtt kanális. Egyesek helyén csupán visszahúzódó laposok láthatók, benövő sással, náddal és az ezt övező bozótnövényzettel. Ilyen patakok egyike a még ma is ismert Csiliz patak, melyet még napjainkban is Csallóköz egyedüli folyójának vallhatunk. Csallóközben Baka község határában ered és Csicsónál torkollik a Dunával mesterségesen összekötött holtágba. (a Csiliz patakot árvízvédelmi töltéssel lezárták. Ezzel a lezárással a patak elvesztette közvetlen kapcsolatát a Csicsói mocsarakkal (Ham- Szakajtás), ahová eredetileg torkolt. Forrás: A Csiliz patak helyreállítása, A Csicsó-környéki mocsarasok helyreállítása -2013.- BROZ-Pozsonyi Regionális Természetvédelmi Egyesület –N.A.) A község vízbőségéről tanúskodik a Hatostag-i dűlő név is. Magában a dűlő neve is azt idézi, hogy a ma még fennmaradt két patak neve a Mire és Csörgéd név mellett még négy különálló patak torkollott a Dunába. A Duna védőgát rendszerének emelése után is gyakran veszélyeztette a község lakóit árvizekkel. A gyakori gátszakadás, amely olykor-olykor két évente is előfordult, alakított ki természetes tavakat, örvényeket. Így keletkeztek a Hosszúklábi örvény, a Paptava, Bírótava és az Erecsi örvény. Az Erecsi örvény, neve megáiban hordozza az Erecs – erecske szó eredetét. Ezek a tavak és örvények némelyike még napjainkban is nagy vízmennyiséggel bírnak. Ilyen víz adta lehetőségek biztosították az itt élő ember egyik ősi foglalkozását a halászást. Milyen módon gondozták a vizet (tavat)? A meglévő vizeket és tavakat, hogy halászásra alkalmassá tegyék, évente rendszeresen gondozták. A vízi növényzetet, hínárt és tócsagast évente lehalászás előtt legalább egyszer, de előfordult, hogy többször is megtisztították. A tisztítást partról, vagy csónakról, hosszú kaszákkal végezték. Az így víz alatt levágott növényzetet partra húzták két csónak segítségével. A két csónak közé kötelet feszítettek, melyre nehezekeket raktak és a part felé evezve a kötélbe megakadt növényzetet a parthoz húzták, a part közeléből pedig kézi erővel, gereb-

lyéssel és „vellákkal“ partra rakták. Ez a partra kirakott vízi növényzet elrothadásával gazdag humusztartalmat biztosított a parti növényzetnek. A kitisztított vízterület pedig könnyen lehalászhatóvá vált.

b) Kinek a tulajdonában volt a víz, ki halászhatott ott?

A nagyobb vízterületeket évente árverés alá bocsájtották, és akinek így került tulajdonába a terület, az egész évben bírta a halászati jogot. A legtöbb bérlő igyekezett a következő évben is bérelni a területet, annak tudatában, hogy céltudatos halállomány-szaportással és neveléssel biztosítva volt a következő év halállománya is. Az egyes tavak neveiből kitűnik, hogy

kik voltak a leggyakoribb bérlők. Így például a Bíró és Paptava jelentéséből következtethetünk arra, hogy a vízterület minden bizonnyal a községi bírósé vagy az egyház tulajdonában volt. Előfordult, hogy nem az állandó bérlők halászták le a halállományt, hanem kiadták helybeli halászoknak. Ezek voltak községünkben Décsi Károly halász, Kovács József, Kolocsics Károly. Ezek a halászok bérelték a környék tavait úgymint, Pózsi, Vida-házi, Hatostagi, Újörvényi, Téglaházi, Erecsi, Hatöles, Négyöles, Szakajtás, Parlagi, Hosszúklábi tavakat, melyek természetes eredetű tavak voltak. Danics Rudolf, Varga János, Mészáros József, Vörös Imre, közülük Vörös Imre a Dunát bérelte minden évben a Csallóközi ármentesítő társu-

lattól árendában. A Dunát Kulcsodtól Kolozsnémaig fogta fel. Természetesen a bérelt szakaszhoz tartozó kubikgörökkel együtt, mely a Duna töltésen belül volt. Vörös Imre kezdetben, mint parasztember gazdálkodott, de ez a foglalkozás különösebben nem érdekelte. Eladta jószágát, az értékén halászfelszerelést vásárolt. Fogadott maga mellé két

halászségédet, Mészáros Józsefet és Danics Rudolfot, helybeli lakosokat, akiket a főhalász fizetett. Az évi árenda lefizetése után a kifogott hal egész mennyiségével rendelkezett. Az értékesítés kétféleképpen történt. A községhez legközelebbi nagytelepülés Nagymegyere volt, ahol hetente kétszer vásárt is rendeztek. Azonban a kifogott halat erre a vásárra nem a halász vitte, hanem a kereskedő, akinek a halat eladta. A hal ára változó volt, fajtától és időszaktól függően. Kilója 8-11 fillérbe került. De az értékesebb, nemesebb hal kilója egész 50 fillérig is elment, mint pl. a kecsge, süllő, harcsa. A kereskedők legtöbb esetben zsidók voltak. A kereskedő a vásárnapok előtt küldött fogatos eszközt és fahordókban szállította el a kért mennyiségű halat. Ezenkívül a faluban is árulta a portékát a halász. Ezt a műveletet a halász felesége végezte. Tragacsra feltettek két kosár halat. Ezt tolt a falun keresztül és bekia-bált az udvarokba, hogy: „Halat vegyenek!” Kétféle mérlegen mérte. Az egyik a halmérleg, a másik a kofamérleg. A halmérlegnek kétféle beosztása volt, az egyik oldalán a kisebb halakat, vagy mennyiséget, a másik oldalon a nagyobb halakat, vagy mennyiséget mérhette. A halat a halász felesége addig árulta, míg az el nem fogyott. Ha a faluban nem kelt el, úgy ártolta a legközelebbi faluba is. Egy alkalommal a halász kiment „főnézni” a „vörséket” - varsa. (A főnézés azt jelentette, hogy

átvizsgálni a vörséket van-e benne zsákmány.) A vörsékben 4 darab karnyi vastagságú, jó méternyi angolnát talált. A halász felesége ezt szintén az eladásra szánt halak közé rakta. Hiába kínálta azonban a kuncsaftoknak, nem akadt reájuk vevő, mondván „ők nem vesznek utálatos kinézésű kígyóhalat.” Hazafelé menet a halász feleségét megállította egy nagysága. Kérdezte tőle – érezvén a halszagot – mit árul. Halat árultam, de viszem haza, amit már senki sem akart megvenni. A nagysága beletekintett a kosárba és meglátta a portékát. Látta a hal fajtáját, rögvést kérdezte, mit kér érte. A halász felesége megkérte az árát, amit a nagysága rögtön kifizetett. Majd belenyúlt a „ridiküljébe” (kézitáska), elővett egy kisebb papírt, ráírta a címét és hozzáfűzte: „Ha még ilyen halat fognak, küldjék erre a címre.” Mikor a következő angolnát fogták és a halász unokájától elküldte a megadott címre Nagymegyere, akkor derült ki, hogy a címzett egy zsidó szénkereskedő volt. Ezután ezt a halfajtát csak erre a címre szállították. A hal értékesítéséből származó jövedelem változó volt. Volt olyan hét, amikor a halász két segédhalással együtt egy hét leforgása alatt egy tehén árának megfelelő értéket halászott össze. Az így befolyt jövedelemből látta el a halász családját élelemmel, ruházattal, gyarapította szerszámait és tulajdonát.

Folytatjuk

Ifjú tehetségek bemutatkozása

2014. március 28-án néhány csicsói ifjú alkotásaiból nyílt kiállítás a volt református iskola nagyobbik termében. Sárközy Angelika, Németh Anett és leánya Emese, Chyský Roland, Kósa Lóránt és Bugyi Attila, valamint Gógh Viktor és Kasnyík Eszter (ők nem csicsóiak) jóvoltából csodálatos ékszereket, gyöngyből, drótból, bőrből készült tárgyakat, fotókat, vadász-

késeket, grafikákat, árnyékképeket, láthatott az odalátogató közönség. Köszönet az ifjú alkotóknak, hogy az említett dísz tárgyakat, valamint fotókat közszemlére engedték tenni, hogy mi tárlatlátogatók is megcsodálhassuk azokat. Köszönet a Csallóköz, Csilizköz és Csicsó Hagyományaiért és Kultúrájáért Közhasznú Társaságnak is az akció sikeres lebonyolításáért.

Május – Ikrek Hava – Pünkösdi Hava Tavasztó – Ígéret Hava

Május 1.: A munka ünnepe - májusfaállítás

Májusi eső aranyat ér.

Anyák napja: világszerte megünnepeelt nap, amelyen az anyaságról emlékezünk meg. A különböző országokban más és más napokon ünneplik, Magyarországon május első vasárnapján, Szlovákiában és nemzetközileg pedig a második vasárnapon.

Május 8.: Európa minden országában május 8-án ünneplik a második világháború befejeződésének emléknapját.

A háború borzalmairól sokan és sokszor írtak. Egy rövid kis történetet mesélek el, amit nagybátyámtól Bödők Gézától (1914-1990) hallottam. Jól kifejezi a családunktól elszakított és a messzi idegenbe, harcolni kivezényelt fiatal emberek érzéseit. Helyszín a Dón-kanyar, Voronyezsnél, ahol szétverték a II. magyar hadsereget:

„Kimentünk a bunkerből elvégezni a dolgunkat. Egyszer csak az egyik katonatársunk elkezdett igen-igen nevetni. Mi bajod, megbolondultál? Eszembe jutott idesanyám. Azt mondta: Fiam, ha szarni köll, menj jó messzi a háztól! Hát, most jó messzi vagyunk!” (Sok falusi portán budi sem volt. A ganérakás mellett végezték a dolgukat.)

Mákos pogácsa: nagyon finom és nagyon elálló, (de gyorsabban elfogy) sok hétig. Ezt küldték a háború alatt a frontra a csicsóiak fiaiknak csomagban. 1kg liszt, 1 sütőpor, 1tojás, 40dkg darált mák, 30dkg zsír, 45dkg porcukor, pici só. Szóda vízzel vagy fehérborral kell összegyúrni. Kevesebb cukor is elég. Zsír papírt tenni alá. (fél adag elég 1 nagy tepsibe). Nem

keményedik meg. A frontra 2 kg-os csomagot lehetett küldeni. A csomag tartalma általában: mákos pogácsa, lapos üveg rum, csomag cigaretta (nem dohányosnak is, mert a cigaretta fizető eszköz is volt). Valamint kicsontozott, zsírjában sült kacsahús, bádogdobozban, amit kováccsal (idős Vida Lajos szokta) cineztettek le.

Május 12.13.14. Fagyosszentek: Szervác, Pongrác, Bonifác, és az utolsó fagyosszentek: 15. Zsófia, 25. Orbán

A pünkösdi ünnepekör

Május 29-re esik idén áldozócsütörtök: A húsvétot követő negyvenedik nap áldozócsütörtök, Krisztus mennybemene-telének napja.

Áprily Lajos: Május muzsikája

Langyos eső suhog a lombokon.

A vadgerlék szavaló-kórusa

átbúg a suhogáson. Figyelem:

milyen meleg és milyen monoton.

Öreg vagyok, s csúfolkodnak velem.

Azt búgják: Tavasz, tavasz, szerelem.

Virágot kerestem
Pirosat, fehérét,
Bokréta kötöm
S odaadom néked.

Nem is kívánok én
Érette egyebet
Csak édesanyámat,
Csak hogy
nagyamámát
Az Isten tartsa meg.

VIII. Borfesztivál

A csicsói borosgazdák közössége a helyi önkormányzattal együttműködve, 2014. március 22-én tartotta meg a VIII. Borfesztiválját. A község polgármestere, Ing. Földes Csaba köszöntötte a résztvevőket, valamint felhívta a figyelmet a házi borkészítés hagyományaira és fontosságára. A rendezők 47 bormintát gyűjtöttek be, 29 fehér, 3 rosé és 15 vörösbor mintát. A tavalyi jó időnek köszönhetően, a versenyen idén is minőségi borok szerepelhettek. A borokat nemzetközi szakmai bizottság Ing. Garai János, Kripp Zigmund báró, Németh Sándor, Kovács Béla, Görözdly Zoltán, valamint Sümegei Miklós értékelt. A versenyen 6 aranyérem, 17 ezüstérem, 18 bronzérem született. A legmagasabb pontszámot Beke Gyula Olaszrizling 2013-as fehérborra és Gajdosik József Cabernet Sauvignon 2012-es vörösborra érte el. A polgármesteri díjat fehérbor kategóriában Beke Gyula Olaszrizling 2013-as fehérborra, vörösbor kategóriában Gajdosik Jó-

zsef Kékfrankos 2012-es vörösborra nyerte el. A kiértékelés után Katona István által készített vadgulyást szolgálták fel. A borversenyen tiszteletét tette Németh Kálmán, magyarországi kádármester, aki a barrique hordó készítés folyamatával ismertette meg a résztvevőket. A zenét a csicsói GRANDIOSO zenekar biztosította. A szervezők legnagyobb meglepedésére ismét egy jó hangulatban telt borversenyt tudhatnak maguk mögött.

Forrás: www.cicov.sk

Június – Rák Hava - Szent Iván Hava Nyárelő Hava – Napisten Hava

Június 1.: nemzetközi gyermeknap

Csicsói óvodások, 1956/57: Dudás Laci, Petróczi Lajos, Németh Kálmán, Nemes Pali, Berecz Árpika, Bödők Erika, Matus Ancsika, Bödők Lenke, Nagy Ilonka (cukros)

Június 8. Medárd: Ha Medárd napján esik, 40 napig esik

E napon van idén pünkösdvasárnap: A húsvét utáni ötvenedik napon, vasárnap ünnepli a keresztény világ a Szentlélek eljövételét. A pünkösd elnevezés a görög pentekosztész, azaz ötvenedik szóból származik.

Balassi Bálint: Borivóknak való

„Áldott szép pünkösdnek gyönyörű ideje,

Mindent egészséggel látogató ege,

Hosszú úton járókat könnyebítő szele!

Te nyitod rózsákat meg illatozásra,

Néma fülemile torkát kiáltásra,

Fákot is te öltöztetsz sokszínű ruhákba.

Neked virágoznak bokrok, szép violák,

Folyó vizek, kutak csak neked tisztulnak,

Az jó hamar lovak is csak benned vigadnak...”

Június 10. Legyes Margit

1965. június 17-én a Duna Csicsó és Kulsod között átszakította a gátat és elöntötte a víz az egész Alsó Csallóközt, hatalmas károkat hagyva maga után.

Június 21. A

nyári napforduló a Föld északi

féltekén. (Délén

ilyenkor van tél.)

Az év legrövidebb

éjszakája és leg-

hosszabb nappal-

la. A Nap, látszó-

lagos mozgása

szerint, északon, a

Ráktérítőn áll, legközelebb hozzánk, majd megfordul, és elindul

délnek az Egyenlítő felé. Innen rövidülnek a nappalok, az éjsz-

kák pedig hosszabbodnak.

Június 24. Keresztelő Szent János napja, vagy Szent Iván-

nap

Június 29. Péter-Pál napja: megszakad a búza töve. El kell

kezdeni az aratást.

„Esik eső a harasztra. Haragszom én a parasztra, mert a pa-

raszt akkor arat, mikor legjobban süt a nap.”

Édesanyámat Fél Lajos kaszás (id. Fél Dénes nagyapja) tanít-

otta erre a versikére.

Esztergomi és Bicskei éremeső a Csicsói Kempo Klubnak

2014. március 16-án rendezték meg Esztergomban a IX. Esztergom-kertvárosi Kupát. Április 12-én pedig a XIV. Bicske-kupán vettek részt a csicsói harcosok. Mindkét rangos rendezvényen sikeresen szerepeltek Bajnóczi Roland kempo mester tanítványai.

Esztergomi helyezések:

Földes Tímea: Kata – 1. helyezés, önvédelem – 1. helyezés

Németh Krisztián: Kata – 1. helyezés, önvédelem – 2. helyezés, light contact küzdelem – 3. helyezés

Beke Adrián: önvédelem – 2. helyezés, light contact küzdelem – 2. helyezés

Bicskei helyezések:

Németh Krisztián: Ligh contact küzdelem – 1. helyezés, Chikara kurabe küzdelem – 2. helyezés, önvédelem – 3. helyezés

Földes Tímea : önvédelem – 1. helyezés, Kata – 2. helyezés

Androvics Zalán: Kata – 2. helyezés

Beke Adrián: önvédelem 3. helyezés, Light contact küzdelem – 3. helyezés, Chikara kurabe – 3. helyezés

Nagy Róbert: Kata – 3. helyezés

Katona Barnabás: Light contact küzdelem – 3. helyezés

Androvics Mihály: önvédelem – 3. helyezés

Összesített értékelésben a szlovák csapat Bicskén a 3. helyezést érte el, ahol közösen a komáromi, dunaszerdahelyi, tallói és csicsói klubok harcosai mutatták be tudásukat.

Én táncolnék veled...

A Bergendy együttes egyik dala jutott eszembe, amikor rábírtam édesanyámat, hogy meséljen nekem arról az időről, amikor az 1950-es évek végén volt a falunak egy fiatalból összeverbuválódott táncgara. Ahogy ő és másik mesélőm Mészáros Pisti bátyám elmondták, akkoriban az ifjúság jobban össze tudott kovácsolódni, mint napjainkban. Szívesen jártak össze táncolni és szórakozni. Tették ezt szívvel-lélekkel. Az 50-es évek végén televízió még nem volt minden háznál. A kocsnába jártak az emberek, ha TV-t szerettek volna nézni. A fiatalok viszont szerették a jó zenét, slágereket, ezért bejártak a régi kultúrházba az úgynevezett „Kacsabálokra”, melyen ismerkedtek, és ha kedvük támadt táncoltak. Ott nem kellett belépőt fizetni, nem volt büfé, de hamar kialakultak a párok és összeállt a táncgar. Klór Károly falusi tanító és szintén tanító felesége Világi Éva gyorsan meglátta, hogy a fiatalokkal érdemes foglalkozni. A tanítónőnek már volt táncos tapasztalata, melyet az Ifjú Szívekből hozott magával és tudását szívesen megosztotta az itteni fiatal lányokkal és fiúkkal. Támogatók is akadtak bőven. Az akkori SZISZ vezető, későbbi járási párttitkár Magyarics Vince és a helyi tűzoltó parancsnok Vida Lajos sokszor megszervezték a fiataloknak kultúrműsorokon, évzáró gyűléseken, Csema-dok napokon, táncfesztiválokra való fellépését. A táncokat, melyek csárdásból és verbunkosból álltak, a már említett Világi Éva tanította be, aki maga is szólótáncos volt a csapatban. A másik nagyszerű szóló táncos Kovács Lajcsi

Állnak balról: Mészáros István, Danics Laci, Sztahó Gyuszi, Bödök Zsuzsi - Ádámné, az édesanyám, Magyarics Tóni, Kósa Ernő, Guggolnak balról: Fábik Zoli, Kovács Feri tanító, Fél Ilona, Ádám Edit, Klórné Világi Éva, Magyarics Magda, Bukor Magda, Varga Magda.

volt. Őt akkoriban még az Ifjú Szívekbe is hívták táncolni. Édesanyám a Magyarics Tónival, Táborné Varga Magda néni pedig a Sztahó Gyulával táncoltak a szólótáncosok mellett. Szép táncos ruhájuk is volt, melyet az Ifjú Szívektől kaptak kölcsön. A lányok a hajukba színes pántlikát kötöttek. Még üveges táncot is bemutattak, melynek hatalmas sikere volt bárhol, ahol eltáncolták.

Zselízen a táncfesztiválon 14 fellépő táncsoport közül a csicsói fiatalok dobogós helyezést gyűjtöttek be. Pályafutásuk csúcsa ez a helyezés volt. Ezen kívül számtalan évzárógyűlésen, majálison, Csema-dok napon léptek fel, sőt, Magyarics Vince jóvoltából két alkalommal Brünnben is felléptek kiállítás megnyitón. Még nem szóltam a zenekarról. Minden egyes alkalomra Megyerről lett ide szállítva a banda lovas szekérrel. A prímást Vontszemű Vilmosnak hívták, egyben ő volt a zenekar vezetője is. Nagyon jól tudták húzni a talpalávalót. De a fiatalok nem csak cigányzenére szerettek táncolni, hanem ha a faluban fúvószenekar lépett fel, arra is szívesen ropták. Ezekért a szép táncokért soha nem kaptak kézzel fogható elismerést, csak sok-sok szeretetet és tiszteletet. Anyám elmondása szerint mindig vastappsal búcsúztak. Sokszor nem is akarták őket leengedni a színpadról. Előttük is utánuk is voltak táncgarok, de egyikük sem tudott ilyen szép sikereket elérni.

2014. április 8.
Androvics Adrianna

Mutogatós játék, kisgyermek-bűvölő

Amivel édesanyám-nyanya bűvölte el unokáit és minket. (Ilyen formában sehol nem találtam):

„Két kis madár ül az fán.
Egyik Péter, másik Pál.
Menj el Péter, menj el Pál!
Gyere haza Péter, gyere haza Pál!”

Valamivel megjelöljük a két mutatóujjunkt (a körömperceknél), pl. kis masnit kötünk rá és megjelölt mutatóujjainkkal váltakozva ütögetjük az asztalt, a többi ujjunk be van hajlítva :

Két kis madár ül az fán.

Felmutatjuk az egyik, majd másik mutatóujjunkt:

Egyik Péter, másik Pál.

Gyorsan kicseréljük az asztal alatt az ujjainkat. Először az egyiket, aztán a másikat. És most a jelöletlen középsőujjainkat mutatgatjuk fel:

Menj el Péter, menj el Pál!

Végül ismét a megjelölt mutatóujjainkat mutatjuk:

Gyere haza Péter, gyere haza Pál!

És leengedjük a kezünket a jelölt ujjainkkal az asztalra. A többi ujjunkat végig zárva tartjuk.

Mama olyan ügyesen csinálta, hogy mi is csak másodszori eljátszásakor vet-tük észre az ujjcserét! Hova lettek a kis-madarak, és hogy kerültek megint elő.

Nagy Amália

Feledésbe merülő vallási hagyományaink

A falunkban két vallási felekezet él. Református és katolikus. Mindegyik vallásnak megvoltak a maguk ünnepei, a gyermekek részére a kötelességeik is. Katolikusoknál az elsőáldozás, ami már az iskola kezdetétől kötelező esemény volt. A reformátusoknál az ágendázás. Papírra vetném a katolikus gyerekek háború utáni első szentáldozásra való felkészítését. Körülbelül 1945 vége felé, még az iskolák nem nyíltak meg, a zárdában, ami a templom mellett van, ott lakoztak a kedvesnővérek. Ők a szüleinkkel együtt összegyűjtöttek bennünket, 7-8 éveseket és elkezdtek felkészíteni az elsőáldozásra. Először imádkoztattak bennünket. Többen ismertük már a Miatyánkot, hisz sokszor imádkoztunk. Amikor jöttek a bombázórepülők, olyankor a kertekbe ásott bunkerekbe bújva imádkoztunk. Mikor már a kedvesnővérek az imádságokat megtanították, jött a tisztelendő úr, ő már komolyabb hittanórákat adott. Tanultuk a tízparancsolatot, melyben elmagyarázták, hogyan viselkedjünk. A szüleinket szeressük és tiszteljük, mert életünket tőlük kaptuk. Mindig szófogadóak legyünk velük szemben, és ha idősebb korban betegek lesznek, ne hagyjuk őket magukra. Az egyik parancsolat a „Ne lopj!”, azt tanították, hogy soha nem szabad elvenni a más tulajdonát, mert az nem a mienk, ez már bűnnek számít. „Ne ölj!” Ezt a parancsolatot mesészerűen magyarázták el nekünk, különösen a fiúknak, hogy nem szabad parittyával a madarakra löni, főleg nem a fecskékre, mert azok Isten madarai. Majd a tisztelendő úr elmagyarázta, hogy Isten hat nap alatt teremtette a földet, a mezőt, az erdőt, a virágokat, állatokat. Majd a hetedik napon megpihent és imádkozott. Mivel mi is sokat tanultunk, imádkoztunk, tisztelendő úr kérte, menjünk át a templomba, hogy mutassuk be Úr Jézusnak, mire tanítottak bennünket a kedvesnővérek. Beltovszky Lászlónak hívták az akkori tisztelendő urat. (Király József ekkor már és még Csicsón volt, de erős megfigyelés alatt tartották. N.A.) Emlékszem az oltáron

nagyon szép virágok voltak, mi ott letérdepeltünk és elmondtuk az Úr imáját. Énekeltünk is:

„Ó virágok, melyek díszelgetek
Jézus mellett ó ti kedvesek,
Mily szerencse, hogy ottan lehettek,
Amíg tart rövidke éltetek.
Vajh ha szint' ez volna sorsom nékem,
Lakni ott, hol bájatok virul,
Ó, ha én is odaadhatnám éltem
Jézusomnak szentáldozatul.”

A következőkben már a szentgyónáshoz készítettek fel bennünket. A gyónás abból állott, hogy a tisztelendő úrnak, aki az Isten szolgálja, elmondjuk vétkeinket. Pl. nem imádkoztunk reggel, este, nem fogadtunk szót szüleinknek, hazudtunk, verekedtünk, csúnyán beszélünk stb. A tisztelendő úr feloldozott, majd az oltár előtt imádkozva kértük az Úr Jézust, bocsássa meg bűneinket, mert azokkal nem akartuk bántani Urunkat. Három Miatyánkot és három Üdvözlégy-et kellett elmondanunk. De még mielőtt a szentgyónáshoz járultunk volna, előtte szüleinktől és nagyszüleinktől is bocsánatot kellett kérnünk. Csak így állhattunk a gyóntató pap elé. Elérkezett a nagy nap, a szentáldozás napja, melyet már nagyon vártunk, mivel annyi sok jót és szépet hallottunk róla. Vasárnap reggel nagy izgalommal szép fehér ruhába öltöztetett az édesanyám, koszorút tett a fejemre és kezén fogva mentünk a templomba, az Úr Isten házába. Emlékszem sokan jöttek ünneplőbe öltözve a templomba, rokonság és a falubeliek. Úgy mondták, a gyermek életében ez a másik nagy ünnep a kereszteleje után. Az oltár előtt volt a kis karzat, fehér terítő volt rajta. A kedvesnővérek odavezettek bennünket, letérdepeltünk és szívszorongva vártuk a nagy eseményt, amikor az Úr Jézust ostya formájában magunkhoz vehettük. Eztán így imádkoztunk:

„Jézusom, hogy hozzám jöttél, hálát adok Néked.
Add, hogy ez a nagy boldogság sose érjen véget.”

Utána a tisztelendő úr és a kedvesnővérek átvezettek bennünket a zárdába, ahol megterített asztal várt minket, rajta kakaós kávé és kalács, meg mindegyik elsőáldozónak imakönyv, valamint elsőáldozási szentkép, rajta a nevünkkel. Az éves előtti ima így hangzott:

„Édes Jézus, légy vendégünk, áldd meg amit adtál nekünk!”

Számomra az elsőáldozásom felejthetetlen élmény volt. Amikor ez történt 1946 tavaszát írtuk.

2014 tavasza
Szalai Mária

Recepttár - A sokoldalú lepényről

Sokáig kutattam a neten, hogy megtudjak valamit a lepény eredetéről. Nagyon keveset írnak róla, inkább magáról a kenyér eredetéről találtam idevonatkozó leírásokat, melyben utalnak arra, hogy kenyérsütéskor a megmaradt tésztából készítettek lángost és különféle lepényeket. Őseink az első lepénytésztákat forró köveken sütötték. A lepénykenyér vagy lepény a liszt, víz, só összetételű erjesztett sült tészta. A XIX. században egész Magyarország területén elterjedt különféle néven. Búza-, rozs-, árpa-, kukorica-, olykor alakor (ósi búzafajta)- és hajdinalisztból gyúrnak, éhínségkor régebben gyékény gyökértörzsének vagy makknak az őrléséből készült.

Ma már ahány ház, annyi szokás. A tészta készítéséhez minden háziasszonynak van egy alapreceptje. Egy biztos, tuti recept nincs! A tészta állaga sokszor függ a liszt minőségétől, a kovásztól, a dagasztástól és attól is, hogy mennyi ideig hagyjuk kelni. Mert arra is kell ügyelni, hogy ne kelesszük a tésztát túl soká. Van, aki vékonyra sodorja, van, aki vastagabbra. A megkelt tésztát aztán mindenki a maga szája íze szerint szórja meg. Tehetünk rá friss gyümölcsöt, ez csak attól függ, hogy mikor melyik gyümölcsnek van szezonja. Télen pedig használhatjuk a nyáron befőzött kompótokat. Ily módon készülhet el a cseresznyés, meggyes, ribizlis, barackos, szilvás és almás lepény. A szilvás lepényt megszórhatjuk mákkal, a barackos lepényhez pedig bátran használhatunk túrót, mert úgy még izgalmasabb ízeket kaphatunk. A megsült lepényeket aztán megszórhatjuk vaníliás vagy fahéjas cukorral, mindenki a maga szája szerint. Aki szereti a kaptot, az készíthet kapros – túrós lepényt.

A lepény ízesítésének van egy másik oldala is, mégpedig az, hogy nemcsak édesen, de sósan is elkészíthető. Azelőtt a sonka-, szalonnavégeket a lepényekre használták fel. A

háziasszony meglocsolta a lepényt tejföllel és jól megrakta szalonnával, sonkával, kolbással. Ha éppen nem maradt már füstölt húskészítmény téliről, akkor az egyszerűbb megoldást választották, sós és köménymagos lepényt. Ehhez az asszonyok általában borsó-, bab- vagy lencseleveseket főztek.

Az ízes bukta, vagy csicsóiisan a „lekváros bukta”

Hasznos tudnivalók a kelt tészták készítéséhez: A liszt mindig száraz és előmelegített legyen, mert csak ilyen lisztből kaphatunk kifogástalan tésztát. A kelt tésztáknál a megadott lisztmennyiségből kell elvenni a szóráshoz szükséges lisztet. A tésztát mindig jól megkelt kovással kell dagasztani. A kelt tésztát meleg, de nem túl meleg helyen kell keleszteni. Sütésnél is vigyázzunk, ne tegyük a tésztát forró sütőbe, de hidegbe se, hanem közepesen meleg sütőbe és egyenletes tűznél süssük. Az első 20 percben pedig egyáltalán nem szabad a sütőt kinyitni, mert különben a tészta összeesik. Alaprecept a bukta tésztájához: 80 dkg liszt, 2 db tojássárgája, 7 dl tej, 8 dkg cukor, 3 dkg élesztő, 1 dkg só, 22 dkg zsír, 80 dkg lekvár, 5 dkg porcukor a szóráshoz.

Ha túrós buktát készítünk, akkor a következő töltelék használhatjuk: 60 dkg túró, 4 db kockára vágott zsemle bele, 2 tojássárgája és a fehérjéből felvert hab, 15dkg cukor, 2 dl tejföl és citromhéj szükséges. A túrót átpasszírozva keverjük a töltelékbe. Én meg szoktam bolondítani egy kis mazsolával is. Ezt a buktát „papsipkának” is hívják nálunk, talán a formája miatt.

A kelt tészta legegyszerűbb formája pedig a pompos: a tésztát kisodorjuk, bezsírozzuk, szeljük, kifliket formálunk, széleit kicsit benyomkodjuk, sütjük.

Ezzel a kelt tésztával aztán készíthetünk diós és mákos kifliket is, az eljárás ugyanaz.

2014. április 10.
Androvics Adrianna

Rejtvény

		M	-	P							I	Á		
☺	⚙	✉		☺	⚙	✉		☺	⚙	✈	❖	☺	⚙	✉

	Ü		E	S										
☎	✂	📄	♻	⚙		☺	❖	☺	⚙	✉				

Kedves gyerekek! A jelek fölé íjátok be a megfelelő betűket. Egy régi gyermekmondókát kaptok megfejtésül.

Megfejtés: Pám-pám, partpám, tűzes a pipám.

Nagy Amália

